Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – Sușchevici Daria

Dosarul nr. 2a-618/24

2-23163754-02-2a-09022024

D E C I Z I E

03 decembrie 2024 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecător Pulbere Ruxanda

Judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de Grigoraș Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de CA ”Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva lui Grigoraș Petru cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2023

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune:

La 16 noiembrie 2023, CA ”Donaris Vienna Insurance Group” SA, a înaintat cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă, împotriva lui Grigoraș Petru, solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 4.924,92 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2.500 lei, și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 07 aprilie 2018, între Grigoraș Petru în calitate de asigurat și CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în calitate de asigurător, a fost perfectat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, fiind eliberată polița de asigurare seria RCAI nr. 003922042 prin care s-a transmis către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA răspunderea civilă în caz de survenirea cazului asigurat și anume, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehiculul de modelul *****”*****” n/î *****.

La 06 august 2018, s-a produs un accident rutier, cu participarea automobilului de model *****”*****” n/î *****, condus de Grigoraș Petru, în stare de ebrietate avansată, în urma căruia, pasagerul Ursu Lilian a avut de suferit un șir de leziuni corporale, iar în corespundere cu decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2023, Grigoraș Petru a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului, în temeiul art. 264 alin. (4) Cod penal.

De asemenea, reclamanta a menționat că, în rezultatul notificării asiguratorului despre producerea riscului acoperit prin contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, la 14 decembrie 2020, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a pornit dosarul de daune nr. 1117_2020, iar conform calculelor realizate în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor, s-a stabilit că, dauna provocată constituie 4.924, 92 lei.

Astfel, prin Dispoziția nr. RCAI 1117_2020 din 04 mai 2023 și în corespundere cu lit. a) alin. (1) art.15 Legea 414-XVI cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a recunoscut evenimentul produs drept caz asigurat și a dispus achitarea păgubitului a prejudiciului material suportat în rezultatul accidentului în trafic în cuantum de 4.924,92 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la prezenta cerere.

În context, reclamanta a remarcat că, conform prevederilor art. 3 al Legii nr. 414 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de automobile, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

În conformitate cu prevederile art. 29 lit. b) al aceleiași Legi, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când utilizatorul autovehiculului la momentul producerii accidentului, autovehiculul era condus în stare de ebrietate sau sub influența stupefiantelor.

Potrivit înscrisurilor prezentate și administrate la dosarul de daune și a procesului- verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stări de ebrietate și naturii ei s-a constatat, că la momentul producerii accidentului, Grigoraș Petru era în stare de ebrietate, împrejurare care cade sub incidența normei lit. b) art. 29 a Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 expuse mai sus.

În această ordine de idei, reclamanta consideră că situația în cauză generează dreptul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA de a înainta acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubei în rezultatul accidentului de circulație.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA a fost admisă și s-au încasat de la Grigoraș Petru în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, despăgubirea de asigurare în sumă de 4.924, 92 lei și cheltuielile de judecată formate din 2.500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și 270 lei, cu titlu de taxa de stat achitată de reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată.

Pretențiile din apel:

La 26 ianuarie 2024, Grigoraș Petru, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2023, iar la 14 martie a fost înregistrat apelul motivat, prin care s-a solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel, pe lângă circumstanțele de fapt cu privire la producerea cazului asigurat și cele urmate după, s-a indicat că hotărârea instanței de fond, este nefondată lipsită de suport legal, urmând a fi casată integral, or, prima instanță a interpretat eronat normele de drept material și a făcut o concluzie eronată.

Astfel, apelantul a remarcat că nu este clară situația cu privire la părțile care au participat la examinarea automobilului avariat.

De asemenea, apelantul a menționat că, în rezultatul producerii accidentului rutier anume el a fost păgubit și anume lui urmează de a i se achita prejudiciul material, or, la momentul producerii accidentului rutier mijlocul de transport a fost condus de către Ursu Lilian.

De altfel, invocând faptul că această chestiune nu a fost soluționată printr-o hotărâre irevocabilă, instanța de fond nu era în drept să rețină afirmațiile companiei de asigurare, cu privire la vinovăția lui Grigoraș Petru de producerea accidentului rutier.

În altă ordine de idei, apelantul a subliniat că, cererea de chemare în judecată a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, astfel că, el nu a necunoscut despre existența procedurii respective și nu a putut să-și expună opinia.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 29 decembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 26 ianuarie 2024, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal**.**

Aprecierea instanței de apel:

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

Potrivit art. 276^4 din Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

La caz, în adresa părților a fost expediată înștiințarea cu privire la examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, instanța consideră că apelul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, potrivit art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea

circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În esență, după cum rezultă din circumstanțele cauzei, la 06 august 2018, s-a produs un accident rutier cu implicarea mijlocului de transport de model *****”*****” n/î *****, condus de Grigoraș Petru, în stare de ebrietate avansată, în rezultatul căruia, a avut de suferit pasagerul mijlocului de transport, Ursu Lilian, care a suferit leziuni corporale grave.

Potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 noiembrie 2020 (menținută prin decizia Curții de Apel din 14 februarie 2023), în conformitate cu art. 264 alin. (4) Cod penal, vinovat de producerea accidentului rutier, a fost recunoscut Grigoraș Petru.

Ulterior, în urma declarării cazului asigurat, la 14 decembrie 2020, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a pornit dosarul de daune nr. 1117_2020, iar conform Dispoziției nr. RCAI 1117_2020 ”Cu privire la declarația de daune nr. RCAI 1117_2020 din 04 mai 2023”, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a recunoscut evenimentul produs drept caz asigurat fiind dispusă achitarea păgubitului Ursu Lilian a prejudiciului material suportat în rezultatul accidentului rutier în cuantum de 4.924, 92 lei.

Respectiv, invocând cele relatate supra, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 29 decembrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a admis cererea de chemare în judecată și a încasat de la Grigoraș Petru în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, despăgubirea de asigurare în sumă de 4.924,92 lei și cheltuielile de judecată.

În materie de drept, Colegiul civil menționează că potrivit art. 1822 alin. (1) Cod civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Conform art. 1856 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Aceleași drepturi sunt prevăzute la art. 2024 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

De asemenea, potrivit art. 29 lit. b) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când, în momentul producerii accidentului, autovehiculul era condus în stare de ebrietate sau sub influența stupefiantelor sau utilizatorul autovehiculului nu a fost supus, în cazurile prevăzute de legislație și din motive imputabile acestuia, cu excepția cazului prevăzut la art. 181 alin. (7), testării alcoolscopice ori, după caz, examinării medicale, în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii acesteia și/sau recoltării probelor biologice în cadrul acestei examinări medicale.

Astfel, în măsura în care potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 noiembrie 2020 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2023) s-a constatat că la momentul producerii accidentului rutier, conducătorul mijlocului de transport de model *****”*****” n/î ***** - Grigoraș Petru, era în stare de ebrietate, iar CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a dispus recunoașterea evenimentului produs, cu achitarea părții păgubite Ursu Lilian a sumei de 4.924,92 lei, Colegiul civil conchide că, prima instanță întemeiat și legal a încasat de la Grigoraș Petru în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, despăgubirea de asigurare, în ordine de regres.

De altfel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare instanța de judecată, or, conform art. 94 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Cu referire la ansamblul normelor de drept și circumstanțelor descrise în apel, Colegiul civil menționează că argumentele lui Grigoraș Petru, se limitează la faptul că, nu sunt probe că el ar fi fost la volanul mijlocului de transport și că nu este clară modalitatea de stabilire a prejudiciului.

Cu toate acestea, instanța de apel menționează că la materialele cauzei au fost anexate probe concludente și pertinente, ce stabilesc atât faptul producerii accidentului rutier cu implicarea mijlocului de transport *****”*****” n/î ***** , la volanul căruia era Grigoraș Petru, cât și achitarea de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în beneficiul lui Ursu Lilian, a despăgubirii în urma accidentului rutier.

De altfel, atât timp cât vinovăția asiguratului/utilizatorului în comiterea accidentului rutier și răspunderea asiguratului/utilizatorului pentru pagube produse de autovehicul nu este exclusă prin alte probe, în speța dată, asigurătorul CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, nu este absolvit de la obligația plății despăgubirii de asigurare păgubitului Ursu Lilian, ceea ce a și făcut, și respectiv, are temei legal să solicite restituirea sumei achitată, în ordine de regres.

Mai mult ca atât, instanța de apel menționează că potrivit art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art. 372 alin. (1) din Cod, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

De altfel, Colegiul civil consideră irelevante argumentele apelantului cu privire la modalitatea de stabilire a despăgubirii, or, la 18 mai 2023, CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA a expediat în adresa acestuia reclamația nr. 783/2023 solicitându-i achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, însă apelantul nu a reacționat la aceasta, și nu a întreprins măsuri pentru a elucida aspectul criticat în prezent.

De asemenea, instanța de apel consideră declarative argumentele lui Grigoraș Petru cu referire la faptul că examinarea cauzei în prima instanță s-a petrecut în lipsa lui, or, acțiunea înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group" SA, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4), or, deși potrivit materialelor cauzei, toate părțile au fost citate legal despre examinarea cauzei (f.d. 49), pârâtul/apelant nu a prezentat primei instanțe opinia sa asupra litigiului în cauză.

Mai mult ca atât, instanța consideră necesar de a concretiza că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, argumente sau dovezi noi, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii și care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și/sau prezentate la cererea de apel, apelantul limitându-se la faptul că a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2023 prin care a fost menținută sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 noiembrie 2020, conform căreia el a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

În concluzie, Colegiul civil constată că prima instanță a examinat cauza, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula,

argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr.26561/1995, unde Comisia a menționat că "... art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes", consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar cererea de apel este nefondată, instanța de apel ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Grigoraș Petru.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2023 adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA împotriva lui Grigoraș Petru cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
judecător Pulbere Ruxanda

Judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei